

مختصر خود که در دیپاچه کتاب موسوم به « صحرای لازارف » ذکر شده چنین بیان میکند :

— شولوخوف و دخترش —

در سال ۱۹۰۵ در نزدیکی پایتخت و شنسک در ایالت قزاقهای دن که فعلایالت دن نامیده میشود یعنی در مرکز طایفه قزاقهای دن متولد شده پدر وی از طبقه خرده مالک و از اهالی شهرستان ریازان بود. نامبرده که قزاق نبود چندان موفقیتی در زندگی نداشت و تا هنگام مرگ یعنی تا سال ۱۹۲۵ همواره شغل خود را تغییر میداد: مادر وی از یک طرف بطایفه قزاقها و از طرف دیگر بدهاقین منسوب و تا سال ۱۹۱۲ دارای زمین زراعتی بود. این زن کاملاً بی سواد برای اینکه بتواند با پسر خود که برای تحصیل بشهر دیگر رفته بود مکاتبه کند خواندن و نوشتن آموخت شولوخوف در چندین مدرسه متوسطه تا سیزده سالگی یعنی تا سال ۱۹۱۸ مشغول تحصیل بود و در این تاریخ جنگ داخلی دردن شروع گردید و از سال ۱۹۱۸ الی ۱۹۲۲ وی در این جنگ شرکت نمود. بطوری که خود اظهار میدارد. از سال ۱۹۲۰ دردن مشغول خدمت بود و دائماً شغل خود را تغییر میداد. بالاخره در سال ۱۹۲۳ بسمت کمیسر «خواربار» بشهر مسکو مسافرت کرد و از این سال تحولات عظیمی در زندگی وی ایجاد و اقدامات اولیه او برای تألیف آثار ادبی از همین سال شروع میشود. در ابتدای ورود اهالی مسکو از او حسن استقبال ننموده و بزودی شغل کمیسر «خواربار» حذف و برای اینکه قوت لایموت جهت خود تهیه نماید اجباراً بکارهای سنگین و دشواری پرداخت. ابتدا بعنوان عمله و حمال و سپس بسمت ضبط مشغول کار شد. در همین سال

دکتر فاطمه سیاح، استاد دانشگاه

میکائیل شولوخوف^(۱)

۱- مقدمه - میکائیل شولوخوف از نویسندگان بسیار معروف و نماینده مشهور ادبیات معاصر شوروی است. در عین حال باید او را در زمره نویسندگان برجسته جهان و جزو ادبای نامی قرن بیستم محسوب نمود. شولوخوف در ۲۲ سالگی (در سال ۱۹۲۷) جلد اول داستان معروف خود موسوم به «دن آرام» را با تمام رساند، در صورتیکه بهترین نویسندگان کلاسیک جهان مانند تولستوی - داستایوسکی - دیکنس - فلوبر - بالزاک و سایرین، شاهکارهای معروف خود را فقط بعد از رسیدن بسن کمال یعنی پس از کسب تجربیات لازمه زندگی و تحصیل کامل هنر و فن نویسندگی به تالیف و تنظیم آنها مبادرت ورزیده اند.

این نکته مورد توجه است که شولوخوف، بطوریکه از خلاصه شرح حال زندگی او خواهیم دید، ایام طفولیت و جوانی خود را در محیط و شرایط دشواری بسر برده و از این لحاظ این محیط نسه فقط برای ظهور و بروز نبوغ و استعداد وی مساعد نبود، بلکه برعکس موانعی نیز در راه موفقیت او ایجاد مینمود. شولوخوف از یک عائله فقیر دهقان و منتسب بطایفه قزاقهای دن بیرون آمده و بهیچوجه تحصیلات اساسی نداشته است.

اوضاع سخت و دشوار محیط مدرسه و ایام طفولیت اراده وی را تقویت نمود و بفعالیت و جدیت وی افزود و در نتیجه تماس نزدیک با مردم کاملاً بزنگی و روحیه ملت خود آگاه شد. بهرجهت سه عامل مهم موجبات اصلی موفقیت شولوخوف را فراهم آورد و باعث پیشرفت وی گردید:

نبوغ ذاتی - فعالیت زیاد و خستگی ناپذیر جهت تکمیل معلومات خویش - و بالاخره احاطه کامل بر محیط اجتماعی که پایه و اساس موضوعات آثار وی را تشکیل میدهد.

۲ - شرح زندگی شولوخوف - چندان مفصل و طولانی نیست. زیرا

نامبرده دوست ندارد مفصلاً درباره زندگی شخصی خود اظهاراتی بکند. در شرح حال (۱) خلاصه سخنرانی که ۱۹ شهریور ۱۳۲۵ در انجمن روابط فرهنگی ایران با ۱۰ ج. ش. س. ایراد شد.

نخستین مقاله ادبی وی در روزنامه «راستی و درستی ایام جوانی» و حکایت وی موسوم به «چوپان» در روزنامه «جوانان دهقان» چاپ شد. از سال نامبرده شولوخف باجدیت تمام مشغول فعالیت ادبی شده و بالاخره در سال ۱۹۲۵ اولین مجموعه حکایات خود را تحت عنوان «حکایات دن» بطبع رساند. در سال ۱۹۲۶ مجموعه دیگری را تحت عنوان «صحرای لازارف» که در عین حال متضمن «حکایات دن» نیز بود چاپ و منتشر کرد. با اینکه مجموعه های مذکور توجه مقصدین را بخود جلب و نویسنده مشهور شوروی یعنی سرافیمویچ که زودتر از همه بقبابلیت و لیاقت این نویسنده جوان پی برده بود - مقدمه تحسین آمیزی باین مجموعه نوشت، با همه این احوال شولوخف در سال ۱۹۲۵ بوطن مألوف خود و شنسک مراجعت و تا حال در آنجا زندگی میکند فقط دو مرتبه بخارجه یعنی بآلمان وانگلستان ودانمارک و برای شرکت در جلسات شورای عالی به مسکو مسافرت نموده و در ایام جنگ اخیر بواسطه شرکت در جنگ وطن خود را ترک نموده است.

۳- فعالیت ادبی شولوخف - شهرت ادبی شولوخف فقط از ۱۹۲۸

یعنی پس از انتشار جلد اول داستان معروف «دن آرام» شروع میشود. در سال ۱۹۲۷ داستان مزبور را به هیئت تحریریه مجله ادبی «اکتبر» ارسال نمود. اعضای هیئت تحریریه پس از مطالعه نسخه خطی داستان معتقد شدند که شرحی که در آن راجع بزنگی طایفه قزاقهای دوره قبل از انقلاب داده میشود، فوق العاده شاعرانه تنظیم شده و مؤلف آن دارای عقیده و مسلک ارتجاعی میباشد. لذا از طبع و نشر آن استنکاف ورزیدند.

خوشبختانه سرافیمویچ نیز که جزو اعضای هیئت تحریریه بود از مندرجات داستان مزبور مطلع شد. چون فصاحت ادبی وحسن انشاء داستان نامبرده را به هیجان آورد، در طبع و نشر آن اصرار ورزید و بالنتیجه این داستان در شماره های مجله «اکتبر» ماه ژانویه ۱۹۲۸ بعد چاپ و منتشر گردید. بمجرد انتشار از طرفی توجه قاطبه خوانندگان را بخود جلب کرد و در ضمن از طرف مقصدین کوهن فکرنیز مورد حملات شدید واقع گشت. میگفتند که چرا از طایفه مرتجع قزاقها دفاع و حمایت میکنند و چون این داستان دارای حسن انشاء و فصاحت ادبی بینظیر بود و بعلاوه مؤلف جوان آن هنوز معروف عام و خاص نبود و انتظار نیرفت که این جوان سرمنشاء چنین کمالات و فضائل ادبی شود لذا مورد سوءظن واقع شد و تالیف وی را سرقت ادبی دانسته و باقتباس از آثار دیگران حمل نمودند. و علناً او را متهم ساخته میگفتند که شاید نامبرده تالیف و اثر خطی يك نفر افسر قزاق سفید را که بخارجه فرار اختیار نموده، سرقت کرده و با اسم خود انتشار داده است. بدیهی است این تهمت های پوچ و بی اساس

بزودی از بین رفت.

مؤسسه طبع و انتشار جلد نانی این داستان در سال ۱۹۲۹ و جلد سوم در سال ۱۹۳۱ که مندرجات آن مربوط بحوادث دوره انقلاب بود، با زهم دچار همان سرگذشت شد و مورد حمله مقصدین واقع شد و میبایستی نه فقط سرافیمویچ بلکه شخص گورکی نیز دخالت و وساطت نماید تا آنکه آنها را بطبع برسانند. گورکی باینکه بلیاقت ادبی داستان معترف و از آن تمجید میکرد معذالك با عقیده مؤلف آن کاملاً موافق نبود. مقصدین نیز پس از انتشار داستان دوم شولوخف موسوم به «زمین آباد شده» در سال ۱۹۳۲ آنرا با اتفاق آراء بهترین اثری که از زندگانی دهقانان مزارع اشتراکی حکایت میکرد تشخیص دادند. آخرین یعنی چهارمین جلد داستان «دن آرام» در سال ۱۹۴۰ منتشر و به این واسطه شولوخف بطور قطع در ردیف نویسندگان مشهور و معروف شوروی قرار گرفت.

در عین حال که بشهرت ادبی وی افزوده میشد فعالیت اجتماعی او نیز توسعه پیدا میکرد. در سال ۱۹۳۷ ایالت دن، نامبرده را بسمت نماینده شورای عالی اتحاد جماهیر شوروی انتخاب و مجدداً در سال ۱۹۴۵ نیز بهمین سمت تعیین کردند. در تار بیخ ۳۱ ژانویه ۱۹۳۹ از طرف دولت موفق باخذ عالیترین نشان یعنی «نشان لنین» شد.

در همان سال فرهنگستان علوم اتحاد جماهیر شوروی نامبرده را بسمت عضو فرهنگستان انتخاب کرد. بالاخره ۱۵ مارس سال ۱۹۴۱ بناسبت خدمات شایان به ادبیات شوروی باخذ نشان درجه ۱ استالین که عالیترین جایزه است موفق شد. در این موقع وی در ممالک خارجه نیز شهرت کامل یافته و داستانهای «دن آرام» و «زمین آباد شده» بکلیه زبانهای اروپایی ترجمه شده بود.

در سالهای جنگ بتألیف يك سلسله مقالات جالب توجه و تنظیم داستان جنگ موسوم به «آنها برای میهن جنگ می کردند» پرداخت. فقسط چند فصل اولیة این داستان طبع و نشر شده و می توان امیدوار بود که در آتیه شولوخف این داستان خود را باتمام رسانده و اثر کامل و جامعی راجع بجنگ بین المللی دوم بدنیة هدیه نماید.

۴- تعریف کلی آثار وی - شولوخف استاد هنرمند و نویسنده قابل

و مؤلف عالیترین نوع اثر بدیع یعنی داستان است. داستانهای وی چندان زیاد نیست و از حیث بلاغت ادبی هم ضعیف تر است و لابد علت آن هم همان است که مؤلف در اوایل فعالیت ادبی خود بتألیف آنها پرداخته است و یگانه مجموعه داستانهای او موسوم به «صحرای لازارف» در سال ۱۹۲۵ منتشر گردید. از حیث سبک نویسنده گوی آثار شولوخف نمونه کامل و جامع رآلیزم انتقادی بوده و در آن جنبه اجتماعی و اخلاقی داستان با همدیگر مرتبط و توأم شده است و اما شرح روایات و ذک

وقایع و کشف تدریجی مطالب مورد بحث قطعاً بدون عجله و طبق نقشه معینه بعمل آمده و آثار او عبارت از نوعی حماسه منشور است که بنیان آن بر رومانهای کلاسیک روسی قرن ۱۹ نهاده شده و در آثار لوتولستوی باعلا درجه و تکامل خویش رسیده است. آثار شولوخف ارتباط کامل با نوشته های لوتولستوی دارد. یعنی همان داستان سرائی و بیان حقیقت واقع و ذکر جزئیات روحیه مردم و تعریف و توصیف صفات حقیقی و واقعی ملت در اینجا نیز مشاهده می شود.

شولوخف مانند مردم فکر می کند و با همان زبان آنها صحبت می دارد. طرز بیان شولوخف که در آن از اشارات و استعسارات فرهنگ عوام بحد وافیه استفاده شده بیشتر از زبان لوتولستوی بزبان مردم شباهت دارد. تألیفات شولوخف از لحاظ کثرت قهرمانان ملی فقط با آثار گوگول قابل مقایسه است و باین واسطه ترجمه آن بزبانهای خارجی مشکل و دشوار است.

تجسم واقعیت در آثار شولوخف مانند تألیفات لوتولستوی این طور جلوه گر شده که نویسنده حقایق زندگی را بدون هیچگونه شاخ و برگ بیانی نموده و وقایع را مطابق واقع بدون اختفا و استتار تناقض و اختلافات و نواقص و معایب شرح می دهد. برعکس تناقض و اختلاف موجوده ظاهری و باطنی را کشف و ظاهر ساخته و در شرح وقایع و تعریف و توصیف قهرمانان خود بدرجه درک و فهم دیاک تیک نائل و شده است.

از این لحاظ می توان گفت که شولوخف اصول و مبادی تجزیه و تعریف صفات روحی را که مخصوص استادان و نویسندگان ماهر رومانهای اخلاقی مانند لوتولستوی و داستایوسکی می باشد، ترویج نموده و کار آنها را ادامه میدهد.

۵ - خصوصیات تعریف و توصیف قهرمانان - شولوخف

بعد از گورکی بهتر از سایر نویسندگان شوروی از عهده انجام وظیفه بر آمده و بتصویر « انسان زنده » موفق گردیده است. این موضوع هنوز هم توجه نویسندگان و منتقدین شوروی را بخود جلب کرده و دارای اهمیت فوق العاده است. توجه خاص باین موضوع از لحاظ مشکلات انجام این امر است. اگر تجسم و تصویر « انسان زنده » بطور کلی در ادبیات يك امر دشواری محسوب می شود - و بدینجهت است که رومان اخلاقی از سایر رومانها مشکندر شناخته شده پس در محیط شوروی این امر دیگر دشوارتر و سختتر خواهد بود، زیرا نویسندگان شوروی نه فقط باید « انسان زنده » را مجسم و مصور نمایند بلکه باید انسان جدیدی را نیز که در انقلاب تولید و در محیط و اوضاع جدید سازمان سوسیالیستی شوروی تربیت یافته ترسیم و بتصویر آن که در تاریخ بشر سابقه نداشته پیردازند. البته بدیهی است که این اوضاع جدید و اشخاص تازه دقتاً بوجود نیامده و مبارزه اصول کهنه با

اصول جدید و منفی بامثبت نه فقط در سازمان اجتماعی بلکه در روحیه افراد حکمفرما است. بدین جهت جریان انقلاب که عبارت از دوره تحول و انتزاع از رژیم دیگراست همواره مملو از تناقض و تضاد بوده و قطعاً روحیه افراد تأثیر و حالات ضد و نقیض در آنها تولید می کند. فورمول ره آلدی حاکمی از این است که باید اشخاصی که مظهر صفات برجسته ملتند در يك محیط جالب توجه و در شرایط ممتازی تصویر نمود. از مشخصات اصلی و برجسته محیط انقلاب همانا وجود صفات ضد و نقیض و اشکالات مربوطه بآن است و به واسطه تصویر قهرمان دوره انقلاب سخت تر و دشوارتر است. در صورتیکه شخص زنده هیچوقت بعنوان یک نفر قهرمان داستان جلوه گر نشده و جامع جمیع صفات مشخص نیست بلکه علاوه بر صفات طبقاتی و اجتماعی دارای صفات انفرادی نیز می باشد. بهترین و اعلا ترین فورم قهرمان ادبی عبارت از این است که مؤلف بر اثر استعداد و قابلیت خویش صفات اجتماعی و طبقاتی را با صفات انفرادی توأم ننمود. قهرمانان وی مظهر امتزاج صفات مثبت و منفی و حاسمات صفات برجسته و معایب اجتماعی خویش میباشند. تجمع و تمرکز صفات عدیده و تصویر تنوع آنها و تشریح حیات اجتماعی و انفرادی آنان بدرجه ای قهرمانان وی را زنده و مملو از حقایق زندگی جلوه گر میسازد که فقط استادان ماهر داستان سرائی به این مقام نائل میشدند. برای نمونه و مثال کافی است که بتصویر قزاق گریگوری ملیکوف قهرمان داستان « دن آرام » و کمونیست داویدوف یکی از قهرمانان عمده « زمین آباد شد » اشاره کنیم.

۶ - موضوع اصلی آثار - شولوخف همان موضوع ادبیات و

های شوروی است، یعنی مبارزه دنیای قدیم با دنیای جدید، تشکیل جامعه جدید و کمونیست، تولد و ترقی انسان جدید - این سوژه فوق العاده متنوع است، زیرا بر ظهور آن را در تمام مراحل زندگی داخلی و خارجی حیاط اجتماعی و انفرادی اشخاص باید نشان داد. علاوه بر تنوع بی پایان این موضوع وظایف مهم و معضلی بنویسندگان و نقاشان میگردد، یعنی آنها باید راههای نوینی برای هنرهای متعدد ادبی کنند و اصول جدیدی برای تمرکز صفات انتخاب نمایند، زیرا آنها با محیط جدید و با اوضاع و صفات جدید و با سازمان اجتماعی نوین که سابقه و نظیر در تاریخ بشر نداشته کار دارند. و باین واسطه باید تصدیق کرد که وظیفه نویسندگان و هنرمندان شوروی بنهایت مشکندر و سخت تر از وظایف هنرمندان بورژوازی است، زیرا اینها از راهها و طریقهای متقدمین برای آنها باقی گذاشته اند پیش رفته و از مطالب و موضوعهای آماده و حاضر استفاده میکنند. مطالب و سوژه های شولوخف از او در زندگی طایفه قزاقها جمع آوری شده، یعنی از محیطی که در آن مبارزه دنیای

جدید (بواسطه اوضاع و احوال تاریخی مخصوص و رشد و نمو ایالت نظا میان دن در آن محیط و نظر بوضیعت خاص و ممتاز این طایفه) در نهایت شدت بروز و ظهور می گردد .

احاطه و تسلط بر روحیه طایفه قزاقها و آشنائی کامل بزنگی آنها باعث شد که تصویر های شولوخف دارای جنبه حقیقی بوده و از حدود امکان و حقایق بشری خارج نشود ، قهرمانان وی مظهر ترقیات و کمالات بشری گردیده و در عین حال مردان عادی و زنده جلوه گر میگردند .

در آثار مهمه خود شولوخف به سه دوره عمده که انقلاب و ساختمان جامعه جدید در کشور شوروی طی کرده اشاره میکند .

۱ - دوره جنک داخلی تا سال ۱۹۲۲ - موضوع این دوره که عبارت از حذف امتیازات طبقاتی و اجتناب از آداب و رسوم قدیمه ارتجاعی است ، در ضمن داستان «دن آرام» مطرح و شرح داده شده است .

۲ - دوره ایجاد و تشکیل کالخوزها در سال های ۱۹۲۹ تا ۱۹۳۰ - موضوع این دوره که عبارت از استقرار و ترویج اساسی سوسیالیزم در زندگی قاطبه دهاقین و انصراف از اصول زراعت انفرادی و مالکیت خصوصی در دهات است - که بنوبه خود عبارت از یک انقلاب دومی و اشکالات آن کمتر از سالهای کمونیزم نظامی نبوده - در داستان موسوم به «زمین آباد شده» مذکور است .

۳ - دوره جنک میهنی از سال ۱۹۴۱ الی ۱۹۴۵ - موضوع این دوره که بدست نویسندگان مجرب و با سابقه و میهن پرستان شوروی انجام می یابد و عبارت از نه فقط استخلاص میهن سوسیالیستی بلکه رهائی تمام دنیا از اسارت و قوای شیطانی فاشیزم میباشد - در داستان موسوم به «آنها برای میهن جنک میگردند» تشریح شده و بطوریکه قبلا نیز اشاره نمودیم این داستان در ایام جنک شروع و فعلا فقط قسمتهائی از آن طبع و منتشر گردیده .

و حدت موضوع در آثار شولوخف دارای اهمیت خاص و ارزش زیادی میباشد: اگرچه از حیث سوژه، هر یک از آنها کاملاً مستقل است و لکن رومانهای وی متمم یکدیگر و قهرمانان این رومانها از لحاظ ترقیات روحی و عقیده و مسلک راه مشترکی را طی نموده و با همدیگر مربوط و مرتبط میباشند . مثلاً از مطالعه آثار شولوخف در نظر انسان یک نمایش عظیم انقلاب اجتماعی تاریخی ظاهر و نمایان میگردد و بدیهی است مؤلف آن این انقلاب را در مقدرات انسانهای حقیقی و احساسات و تمایلات واقعی آنها مجسم و مشخص نموده است .

حوادث انقلاب نه فقط شاهکار شولوخف بشمار میرود بلکه بدون تردید از بهترین آثار تمام ادبیات شوروی محسوب میشود . از لحاظ سوژه و تفصیل روایات و وقایع بسیار شبیه باثر تولستوی موسوم به «جنک و صلح» است . «جنک و صلح» داستان ملت روس است در زمان جنک عظیم ناپلئون در سال ۱۸۱۲ - و اما «دن آرام» داستان ملت روس است در دوره انقلاب کبیر ۱۹۱۷ و مانند «جنک و صلح» مفصل و مشروح در چهار جلد تنظیم شده است . شولوخف برای تنظیم این داستان بهترین ایام زندگی خود را صرف نمود :

در ایام جوانی بتالیف آن پرداخته و جلد اول را در سال ۱۹۲۷ که ۲۲ ساله بود با تمام رسانید . در سال ۱۹۲۹ جلد دوم و در سال ۱۹۳۱ جلد سوم و سال ۱۹۴۰ جلد چهارم را منتشر کرد . مجموعاً ۱۴ سال یعنی از سال ۱۹۲۶ الی ۱۹۴۰ برای این کار صرف نموده است . پس از آنکه تهیه سوژه مربوط بتصویر و نشان دادن تجدید حیات طایفه قزاقها خاتمه یافت، شولوخف بتنظیم و شرح حوادث انقلاب از سال ۱۹۱۷ پرداخت و این موضوع در نسخه های موجوده این داستان جزو جلد دوم ثبت است . بعد از اتمام این جلد مؤلف ب فکر افتاد و حس کرد که تجدید حیات طایفه قزاقها بدون شرح و تفصیل اوضاع دوره قبل از انقلاب برای خواننده مفهوم نخواهد بود برای رفع این نقصان بتألیف جلد اول میبادرت و از مطالب جلد دوم استفاده کرد . پس از اصلاحات و تغییرات قطعی شرح حوادث در تمام چهار جلد بترتیب ذیل مذکور است .

جلد اول - حاوی شرح تاریخ طایفه قزاقها در دوره شروع مقدمات و بروز جنک بین المللی اول یعنی از سال ۱۹۱۲ الی ۱۹۱۵ میباشد . وقایع زندگی ساکت و آرام طایفه قزاقها ، تمام صفات و اخلاق مشخصه آنان و تربیت آنها در محیط و اوضاع محدود و طبقاتی که بطور مصنوعی از طرف رژیم تزار تولید و افراد طایفه قزاقها را بمنظور تحکیم بنیان حکومت خود تربیت و ایجاد نموده بود - در همین جلد اول بطور نمایان و برجسته تشریح شده است .

جلد دوم - شامل وقایع سالهای ۱۹۱۶ - ۱۹۱۸ ؛ یعنی سالهای آخر جنک و اوایل انقلاب و دوره مقاومت افراد سفید با حکومت شوروی است . در این جلد تصویر قانندین و رهبران نهضت سفید از قبیل ژنرال کار نیلف و ژنرال کالدین داده شده است و همین شرح جنک شدید نظامیان سرخ بالشکر سفید که بعجله و فوریت تشکیل شده بود و الحاق اکثر قوای طایفه قزاقها بآنها که در ابتدا جزو انقلابیون بوده و بعد از تشکیل حکومت شوروی از ترس و خوف فقدان امتیازات سابقه خویش دوباره بطرف ارتجاعیون منتقل شدند کاملاً در اینجا مذکور است

جلد سوم - در باره وقایع سال ۱۹۱۹ است . در آن سال جنک داخلی بیداد میکرد و بخصوص در ناحیه دن بشدت جریان داشت . شولوخوف با زبردستی و هنرمندی

بی نظیری وقایع این روزهای سخت را که سر نوشت انقلاب و مردم روسیه در طی مصائب و خونریزیها مین می شد، شرح داده است .

جلد چهارم - شامل وقایع ۲۰ - ۱۹۲۲ و حوادث جنگ داخلی و اضمحلال نهضت ارتجاعی و گرویدن قاطبه طایفه قزاقها به نهضت انقلاب و هلاکت اشخاصی که بموجب طبیعت اجتماعی خود با زندگانی جدید سازش نمیکردند . بطوریکه اشاره شده مقدرات تمام طایفه قزاقها تصویر و مقدرات قهرمانان داستان بیان و تشریح شده، ولیکن قهرمان اصل داستان، قزاق موسوم بگریگوری ملخوف است و بدیهی است که از برجسته ترین قهرمانان داستان شولوخوف و یکی از نامی ترین و مشخص ترین قهرمانان تمام ادبیات روسی میباشد و این شخص (یعنی گریگوری) نماینده طبقه متوسط است که این طبقه از همه بیشتر مذنب و در حال لغزش بود. زیرا قزاقهای متمول بلافاصله بار تجاعیون ملحق و طبقه فقیر بزودی بطرف انقلابیون متمایل شدند

۸ - **زمین آباد شده** حاوی شرح و بسط دومین دوره مبارزه دنیای قدیم بادیای جدید است. زیرا دوره اول شامل وقایع جنگ داخلی است که در داستان «دن آرام» ذکر شده است و دوره دوم حاوی مطالب مربوط به ایجاد مزارع اشتراکی (کالخوزها) و ترویج انقلاب در داخل مملکت و انقای مالکیت شخصی در دهات بمنظور احتراز از تقسیم اراضی بقطعات کوچک و محو اصول قدیمه زراعت و انتقال کلیه اقتصادیات دهات بپایه تولید طبق اصول سوسیالیستی .

انجام این عملیات مانند عملیات مربوط بخلع حکومت تزار و استقرار حکومت شوروی مشکل و دشوار و بهمان اندازه مستلزم اجرای تحولات انقلابی بود. اکثر دهاقین که از طبقات مختلف بودند از قبیل طبقه دارا و طبقه متوسط و طبقه فقیر در ابتدای امر رفورم و اصلاحات اجتماعی را به رسوم و عادات هزار ساله آنها را از بیخ و بن بر میانداخت بانظر عدم اعتماد تلقی میکردند. طبقه دارا و مالکین ببقاومت علنی میادرت کردند و قسمتی نیز از افراد طبقه متوسط را بطرف خود جلب نمودند و فقط طبقه فقیر زودتر از همه دعوت حکومت را پذیرفته و از آن حسن استقبال کرد .

داستان «زمین آباد شده» شرح وقایع دوره سال اول تشکیل کالخوزهاست (۱۹۲۹-۱۹۳۰) یعنی دوره ای پراز زحمت و مشقت که مستلزم اقدامات فوق العاده دولت و مأمورین جهت دفع مقاومت طبقه مالکین مهم و دهاقین نادان و جاهل و جلب دهقانان متوسط بود، زیرا بدون جلب دهقانان متوسط اجرای نقشه عظیم اصلاحات و تغییر پایه و اساس زراعت کشور میسر نبود.

در این داستان نیز شولوخوف مانند «دن آرام» با کمال ایمان و اعتماد و بیان کامل و جامع، تمام مراحل ایجاد کالخوز و مبارزات شدید مالکین مرتجع را که حالت جنگ داخلی بخود گرفته بود و همچنین موارد ضبط و تصرف مایملک و اراضی

مالکین مرتجع و لغزش و تردید طبقه متوسط و روحیه عالی بعضی و عدم اعتماد دیگران را - مفصلا شرح و توضیح میدهد. قهرمان اصلی داستان، نماینده اکثریت طایفه قزاقها یعنی طبقه متوسط - شخصی موسوم به مایدانیکف میباشد. در وجود این قهرمان نیز مانند گریگوری، صفات برجسته دهاقین طبقه متوسط نمایان است .

مبارزه مالک با زحمتکش در این مورد نیز دیده میشود ولی برخلاف مقدرات گریگوری، اینجا زارع زحمتکش بمالک غالب آمده و شخص مایدانیکف عضو براننده کالخوز میگردد .

علاوه بر تصویر بی نظیر طبقات مختلف طایفه قزاقها منظره سیاسی نیز در این داستان بهترین وجه انجام شده است. در تصویر کمونیستها - بخصوص تصویر داویدف که از طرف منتقدین بهترین و برجسته ترین تصویر اعضای حزب شناخته شده، شولوخوف عملیات دشواری را که اولیای حکومت مرکزی و محلی جهت تشکیل کالخوز انجام میدادند، مجسم و بایک حقیقت واقعی آنرا نشان میدهد .

علاوه بر حسن انجام جنبه سیاسی و اجتماعی، این داستان مانند «دن آرام» نیز دارای کمال ادبی و مملو از حقایق واقعی زندگی میباشد. قهرمانان و دهاقین و کمونیستها که دارای صفات و اخلاق متنوعه و مظهر صفات برجسته جامعه میباشند در عین حال هر یک بنوبه خود مانند فرد عادی واقعی با صفات و معایب مخصوصه خویش جلوه گر میشوند. بواسطه همین لیاقت و درایت و کمالات، داستان «زمین آباد شده» از بهترین آثار شوروی در موضوع تشکیل کالخوزها محسوب میگردد .

۹ - **خاتمه** - عظمت و جلال شولوخوف در این است که او نایفه حقیقی ملت و از میان توده ملت برخاسته و بالاخره رابطه مستقیم خود را با ملت قطع ننموده و از دست نداده است. شولوخوف بهترین رسوم و آدابی را که در ادبیات عظیم روسی از حیث سبک نویسنده و تألیف آثار موسوم بود ادامه داده و وارث بی نظیر آن می باشد. شولوخوف در آثار خویش مصائب و گرفتاریهای ملت را بهترین طرز بیان نموده و بدیهی است معلومات و اطلاعات خویش را از ملت آموخته و همان ملت را هم از لحاظ عقیده و در دنیای خارج و از حیث صفات و حالات روحی و زبان تعریف و توصیف کرده است. بدینجهت کثرت فوق العاده قهرمانها و تنوع قیافهها و لهجههای گوناگون یکی از مشخصات برجسته و کمالات مخصوصه آثار وی محسوب می شود. شولوخوف با اینکه در میان ملت زندگی می کند و از ملت کسب اطلاعات می نماید معینا بوسیله شرکت در عملیات اجتماعی و ادبی بملت خدمت می کند و بملت تعلیم می دهد. همه روزه نامه های زیادی از تمام نقاط کشور از طرف اشخاص گوناگون بشولوخوف میرسد و او وظیفه وجدانی خود میداند که جواب یکایک آنها

را بدهد و در این امر شباهت او با تالستوی بار دیگر مبرهن و آشکار میشود. او نیز مانند تالستوی در بجزوجه شهرت خود برای اینکه رابطه مستقیم خود را با ملت که حیات و زندگی او را در آثار خویش تعریف میکند، حفظ نماید باطراف مسافرت نموده و باز در مولد مالوف ساکن میگردد و مانند تالستوی اشخاص متعدد با او مراجعه میکنند و در امور شخصی خود با وی مشورت و کسب تکلیف و طلب مساعدت میکنند و توجه او نسبت با افراد بیچاره بیشتر از توجه بسایرین است و بسئالات افراد ملت راجع بآثار وی بیشتر توجه میکند تا اینکه بسئالات منقدین و نویسنندگان. خلاصه کلام راهی را که گورکی پیش گرفته بود و تمام نویسندگان شوروی پیموده اند شلوفخ بهترین وجه پیش گرفته و آنرا ادامه میدهد. آنرا عبارت است از اجرای اصول دموکراسی هم در میان خوانندگان و هم در تعریف و توصیف قهرمانان.

گردآورده: هرادیسیوندی

شیراز، ۱۳۱۸

پنبه که شیدا، از دو برگیش (از جوانه اش) پیدا!

بره هراجا پی (هر کجا پیه) گرفت، سر میندازه

دستی که قاضی بیره تخارنداره

زن خوشگل توش خود مو کشته، بیرونش مرد مو!

راه به رفیق خوشه.

خوشه یک سرداره.

سود خواک (تخم مرغ) پنبه دونه •

شیر که از بیشه در اومه، نرو ماده نداره،

نه خری افتیده، نه خیکی در دیده •

درازی شاه خانم بری پهنی ماه خانم •

هر سری عقلی داره •

مرگ حقه بریه همسده (همساده) •

حق دس و پا داره •

کوه اکوه نمیرسه، آدم ا آدم میرسه •

کم بهرم بکن، بی بهرم مکن •

سرم بشکن، نرخم نشکن •

شتری که بفته (بیفتد) جهازش بار قاطریه •

بیابون کوش (کفش) کهنه، نعمت خدا •

ماهی اوخت (هروقت) از او (آب) بگیری تازه •